

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นที่พำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นที่พำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่ และ 3) ศึกษาแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นที่พำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่พำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 188 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบบสอบถามดังกล่าวมีความตรงเชิงเนื้อหา แล้วจึงนำเอาแบบสอบถามไปแปลเป็นภาษาญี่ปุ่น และนำไปทดลองเก็บตัวอย่างกับนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีวัดความสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.90 หลังจากนั้นได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น เพื่อศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่พำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่ และได้นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าความสัมพันธ์โดยใช้วิธีทางสถิติแบบไคสแควร์ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ประกอบการและกลุ่มหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวพำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่พำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่ จากนั้นผู้วิจัยจึงนำเอาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ไปทำการกำหนดเป็นรูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่พำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่ แล้วจึงนำเอารูปแบบการบริหารจัดการนี้ไปทำการยืนยันความเหมาะสมกับนักวิชาการ ตัวแทนของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการ

ท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่พำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นส่วนใหญ่เป็นเพศชาย และมีอายุโดยเฉลี่ย 63.22 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีรายได้ต่อปีส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 500,000 – 1,000,000 บาท ซึ่งมาจากการรับบำเหน็จบำนาญจากรัฐบาล และรายจ่ายต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 20,001 – 30,000 บาท ในการเดินทางท่องเที่ยวพำนักระยะยาวจะอยู่ประมาณ 3 – 12 เดือน สำหรับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่พำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบการท่องเที่ยวที่ผสมผสานระหว่างรูปแบบการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ โดยเน้นกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและกีฬา การเลือกกิจกรรมการท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับความต้องการของนักท่องเที่ยว ลักษณะการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว จะเป็นแบบวันเดียวและนิยมเดินทางเป็นกลุ่มครอบครัวและกลุ่มเพื่อนๆ ประมาณ 3 – 5 คน สำหรับการดำรงชีวิตประจำวัน นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นนิยมเช่าอาคารชุดที่มีเครื่องอำนวยความสะดวกครบ ได้แก่ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เคเบิลทีวีเพื่อรับข่าวสารและความบันเทิงจากประเทศญี่ปุ่น สถานที่ประกอบอาหารที่มีเครื่องครัวและต้องสามารถเดินทางจากสถานที่พักไปยังสนามกอล์ฟ ร้านอาหารญี่ปุ่น โรงพยาบาล ได้โดยสะดวก สำหรับการรับประทานอาหาร นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นนิยมประกอบอาหารรับประทานเองในมือเช้าและกลางวัน ส่วนมื้อเย็นนิยม ออกไปรับประทานอาหารนอกบ้านกับเพื่อนๆ โดยเฉพาะเน้นร้านอาหารญี่ปุ่น สำหรับความพึงพอใจในด้านการดำรงชีวิตและการท่องเที่ยว พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมาก อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้ข้อมูลทางการท่องเที่ยวเป็นภาษาญี่ปุ่นและความสะอาดของน้ำประปา อยู่ในระดับน้อย

การศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่พำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า 1) ปัจจัยเกี่ยวกับอายุ สถานภาพ การรับข้อมูลจากสื่อสิ่งตีพิมพ์ ผู้อำนวยการความสะดวกทางการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวและการเปรียบเทียบราคาของสินค้าและบริการมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมทางการเงิน 2) ปัจจัยเกี่ยวกับอาชีพ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อกิจกรรม ผู้อำนวยการความสะดวกทางการท่องเที่ยว และค่าครองชีพระหว่างการเดินทาง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านระยะเวลาในการท่องเที่ยว 3) ปัจจัยเกี่ยวกับระดับการศึกษา สถานภาพ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อหน่วยงาน สื่อกิจกรรม การรับรู้ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว และการเปรียบเทียบราคาของสินค้าและบริการ มีสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 4) ปัจจัยเกี่ยวกับอายุ สถานภาพ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อหน่วยงาน สื่อกิจกรรม และการเปรียบเทียบราคาของสินค้าและบริการมีความสัมพันธ์กับ

พฤติกรรมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม 5) ปัจจัยเกี่ยวกับระดับการศึกษา สถานภาพ การรับข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อกิจกรรม และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเลือกสถานที่พักระหว่างการท่องเที่ยวและ 6) ปัจจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจในการท่องเที่ยว และผู้อำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเกี่ยวกับการเลือกกิจกรรมการท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

รูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวพำนักระยะยาวสำหรับนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นในจังหวัดเชียงใหม่ มี 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวพำนักระยะยาวของนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ 1) ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น 2) การบริการของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวพำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่ และ 3) กระบวนการบริหารจัดการ ที่ประกอบด้วยการบริหารจัดการที่เหมาะสมทางด้านการดำรงชีวิต (ได้แก่ สถานที่พัก การคมนาคม อาหาร และสุขภาพ) และการท่องเที่ยว(แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว) โดยใช้หลักบริหารจัดการ (ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การประสานงาน การควบคุมและความต่อเนื่องของนโยบาย) และส่วนประสมทางการตลาดเพื่อตอบสนองของความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น (ประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย การส่งเสริมการขาย สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ความร่วมมือทางธุรกิจ การจัดองค์ประกอบผลิตภัณฑ์ บุคลากรทางการท่องเที่ยว และอำนาจ) ส่วนที่ 2 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวพำนักระยะยาวของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวพำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ 1) กลุ่มผู้ประกอบการ และ 2) รูปแบบการบริหารจัดการของผู้ประกอบการ ที่นำแนวความคิดการจัดการความรู้ ที่มาจากการรวมกลุ่มเครือข่ายและการประชุมฟอรัม ที่มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมประชุมซึ่งได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น ผู้ประกอบการหน่วยงานภาครัฐ และนักวิชาการร่วมมือกันในการขับเคลื่อนการทำงานและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการท่องเที่ยวพำนักระยะยาว และส่วนที่ 3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยวพำนักระยะยาวของหน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) หน่วยงานที่สำคัญได้แก่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดเชียงใหม่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ และ 2) การบริหารจัดการที่มุ่งเน้นการประสานงาน การร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการกำหนดนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวพำนักระยะยาวในระดับจังหวัดเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของผู้ประกอบการ และการบริการให้แก่นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น

ดังนั้นรูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นที่พำนักระยะยาวจังหวัดเชียงใหม่ที่เหมาะสมจะต้องมีความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นและนักวิชาการ โดยสร้างความร่วมมือ เพื่อกำหนดทิศทาง นโยบาย ซึ่งจะทำให้เกิดภาคีทางธุรกิจ ลดความซ้ำซ้อนและความขัดแย้งในการทำงานระหว่างหน่วยงาน และได้รับผลประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นธรรม และตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น อย่างแท้จริง ซึ่งจะส่งผลทำให้การท่องเที่ยวพำนักระยะยาวในจังหวัดเชียงใหม่ประสบความสำเร็จ

The objectives of the study on a management model of longstay tourism for Japanese tourists in Chiangmai province were to: 1) investigate the Japanese longstay tourists' behaviors in Chiangmai province; 2) examine factors related to the Japanese longstay tourists' behaviors in Chiangmai province; and 3) examine the appropriate tourism management model for Japanese longstay tourists in Chiangmai province.

The sample group used in this study consisted of 188 Japanese longstay tourists in Chiangmai province obtained by purposive sampling. A set of questionnaires passing content validity test was translated into Japanese language and then used for data collection. The reliability value of the questionnaire was 0.90 obtained by using the alpha coefficient method and then the questionnaire was tried-out with Japanese tourists. Obtained data were analyzed for finding frequency, percentage, mean, standard deviation and chi-square test was used for finding relationships of tourism behavior. Besides, entrepreneurs and concerned government agencies were interviewed by using a semi-structured interview schedule. After that, data obtained from the interview and the questionnaire were used for the determination of a management model of longstay tourism for Japanese tourists in Chiangmai province. The obtained model was then presented to academicians, concerned government agencies and entrepreneurs for viewing its appropriateness through a focus-group conversation technique

Results of the study revealed that majority of Japanese longstay tourists were male and had an average age of 63.22 years old. Most of them were retired government officers. Their income per year was 500,000 - 1,000,000 baht on average received from the retirement funding provided by the Japanese government and their average expenses was 20,001 – 30,000 baht per month. Their length of stay in Chiangmai province was 3 – 12 months. Japanese longstay tourists

travel behaviors were the combination of visiting natural sites, historical sites, cultural sites, and special activities concerning with health and sports. Selecting the type of the activities depended on tourists' preferences. One day trip with family and three to five friends was a normal travel pattern of them. The life style of Japanese longstay tourists was renting condominiums equipped with fully facilities such as high speed internet, cable television with Japanese speaking channels on news and entertainment, and fully kitchenettes. The renting places were mostly located an area easily to visit other places such as golf course, Japanese restaurant, and hospital. For the meals, Japanese longstay tourists preferred to prepare breakfast and lunch by themselves. For dinner, they preferred to go to a restaurant with their friends, especially Japanese restaurants. Japanese longstay tourists had a high level of satisfaction with Chiangmai life style and tourism, but they had a low level of satisfaction with the quality of tap water and tourism information in Japanese language.

With regards to tourism behavior of Japanese longstay tourists in Chiangmai, the following were found: 1) there was a relationship between payment behavior and age, marital status, data perception from printed media, tourism convenient facilitators, tourism cost, and the comparison of product prices and services; 2) there was a relationship between travelling time span and occupation, data perception from tourism activities, tourism convenient facilitators, and cost of living during travelling period ;3) there was a relationship between natural tourist spots and educational attainment, marital status, data perception from tourism offices and tourism activities, safety perception on tourism, and the comparison of product prices and services; 4) there was a relationship between historical and cultural sites and age, marital status, tourism knowledge, data perception from tourism offices and tourism activities, and the comparison of product prices and services; 5) there was a relationship between accommodation during travelling and educational attainment, marital status, data perception from electronic media and tourism activities, and influence of friends ; and 6) there was a relationship between tourism activities selection and travelling satisfaction and tourism convenient facilitators, at the statistical significance level of 0.05.

There were three sections of longstay tourism management for Japanese longstay tourists in Chiangmai: *the first section*, tourism management for Japanese longstay tourists in Chiangmai with the three combinations; Japanese tourists' preferences, services of entrepreneurs

in longstay tourism business in Chiangmai, and a management process of convenient facilities, including accommodations, transportations, food, and health issues, and tourism management, including tourism resources and tourism activities with concerned management principles (planning, organizing, coordinating, controlling, and asserting) and 9P's marketing principles (product, price, place, promotion, physical evidence, partnership, packaging, people, and power) in order to serve Japanese longstay tourists' needs; *the second section*, tourism management of entrepreneurs in longstay tourism business in Chiangmai province. There were two parts: group of entrepreneurs and entrepreneurs' management patterns. They utilized the information from tourism group networks and forum seminars, where the participants were from Japanese tourism sector, entrepreneurs sector, government agency sector and academic institution sector with the purpose of driving and finding solutions for longstay tourism industry; and *the third section*, tourism management of government agencies in longstay tourism business in Chiangmai consisting of two parts: the important organizations were Chiangmai provincial office of tourism and sports and Tourism Authority of Thailand, Chiangmai office, and a management process focusing on cooperation for longstay tourism business activities and focusing on promotion policies assigning to support entrepreneurs in longstay tourism activities and to provide services to Japanese longstay tourists.

The models of tourism management for Japanese longstay tourism in Chiangmai province would be successful when there were collaborations and supports from concerned government agencies, entrepreneurs, Japanese longstay tourists and academicians. All the stakeholders participated in policy formulating for matching business partners, reducing redundancy and having less conflicts between organizations, and obtaining fair and equal profits, which responded directly to Japanese longstay tourists' preferences. Therefore, it would result in the success of sustainable longstay tourism in Chiangmai province.